

Pravilnik
o vanrednim aukcijama na Sarajevskoj berzi – burzi vrijednosnih papira
-Neslužbeni prečišćeni tekst-

Neslužbeni prečišćeni tekst Pravilnika o varednim aukcijama na Sarajevskoj berzi – burzi vrijednosnih papira obuhvata Pravilnik o varednim aukcijama na Sarajevskoj berzi – burzi vrijednosnih papira broj: 1 – 484/07 od 13. 07. 2007. godine, te njegove izmjene i dopune broj: 01-17/08 od 11. 01. 2008. godine, broj: 1-218/08 od 24. 03. 2008. godine i broj: 02-83/16 od 12. 08. 2016. godine. Ovaj dokument je izrađen isključivo u svrhu pomoćnog materijala u svakodnevnom radu obveznika ovog Pravilnika, te isti ne predstavlja službeni dokument.

I – Uvodne napomene

Član 1.

Ovim Pravilnikom se uređuje način, postupak i uslovi prodaje paketa dionica putem vanrednih aukcija koje organizuje Sarajevska berza vrijednosnih papira d.d. Sarajevo (*u daljem tekstu: Berza*)

Član 2.

U skladu sa ovim Pravilnikom, zahtjev za organizovanje vanredne aukcije mogu podnijeti:

- Federacija BiH/Kanton (posredstvom Agencije za privatizaciju u FBiH/Kantonalne Agencije za privatizaciju), za prodaju paketa dionica u vlasništvu Federacije/Kantona.
- Investicioni fondovi, za prodaju paketa dionica iz portfolia IF-a
- Drugi investitori, ukoliko ponuđena količina dionica predstavlja minimalno 5 % od ukupnog broja emitovanih vrijednosnih papira datog emitenta

Član 3.

Procedura za zakazivanje vanredne aukcije započinje nakon što se član Berze koji zastupa prodavca iz prethodnog člana obrati Berzi sa zahtjevom za prodaju vrijednosnih papira putem vanredne aukcije.

Zahtjev sadrži slijedeće informacije:

- ime, prezime / naziv prodavca – klijenta člana Berze
- naziv emitenta čije su dionice predmet prodaje
- simbol emitenta čije su dionice predmet prodaje
- broj ponuđenih dionica
- cijena ponuđenih dionica
- metod prodaje koji se želi koristiti
- eventualni posebni uslovi izvršenja naloga (samo ukoliko je izabrana metoda prodaje br.2).

Ukoliko se radi o prodaji paketa u vlasništvu Federacije / Kantona zahtjev iz stava 2 ovog člana treba da sadrži naznaku da li se traži organizovanje daljnjih aukcija ukoliko se na prvoj aukciji ne proda cijelokupna količina dionica iz paketa.

Uz zahtjev je potrebno dostaviti dokaz o uplaćenju jednokratnoj naknadi za organizovanje vanredne aukcije, po cjenovniku Berze.

Zakazivanje vanredne aukcije

Član 4.

Berza odlučuje o datumu održavanja aukcije najkasnije slijedeći radni dan od dobijanja zahtjeva, i o tome obavještava sve članove Berze, javnost (putem web-stranice), medije (putem e-maila) te Registar vrijednosnih papira u FBiH. Obavijest sadrži podatke o datumu održavanja aukcije, emitentu čije se dionice nude na prodaju, količinu dionica koja se prodaje te početnu/minimalnu cijenu.

Član Berze koji zastupa prodavca dužan je istoga obavijestiti o terminu vanredne aukcije koji odredi Berza.

Vanredna aukcija se može zakazati najranije za slijedeći radni dan nakon slanja obavještenja iz prvog stava ovog člana.

Nakon određivanja datuma organizovanja vanredna aukcije, Berza formira novi simbol u berzanskom sistemu trgovine (BTS) za datu vanrednu aukciju, te o istom obavještava sve članove Berze.

Unos prodajnog naloga i kupovnih naloga moguć je počevši od slijedećeg radnog dana nakon obavještenja iz prethodnog stava ovog člana, izuzimajući slučaj kada je prodavac izabrao metodu 3 za prodaju dionica.

Metode prodaje na vanrednim aukcijama

Član 5.

Prilikom podnošenja zahtjeva za organizovanje vanredne aukcije, član Berze koji zastupa prodavca na osnovu želja klijenta vrši odabir željene metode po kojoj će se prodaja dionica izvršiti. Metode prodaje na vanrednim aukcijama su slijedeće:

a) Metoda prodaje 1 – jednokratna aukcija pri kojoj su dozvoljeni samo kupovni nalozi koji glase na količinu identičnu onoj u prodajnom nalogu. Kod ove vrste aukcije, cijena po kojoj se paket dionica prodaje jeste cijena najboljeg kupovnog naloga koja je jednaka ili veća od cijene prodajnog naloga u trenutku zatvaranja tržišta.

b) Metoda prodaje 2 – jednokratna aukcija pri kojoj su dozvoljeni kupovni nalozi sa količinama koje su manje od količine u prodajnom nalogu. Kod ove vrste aukcije koristi se metod ravnotežne cijene kao kod redovne aukcijske trgovine na Berzi. Sve transakcije se obavljaju po jednoj jedinstvenoj cijeni koja ne mora nužno odgovarati cijeni najboljeg kupovnog naloga.

c) Metoda prodaje 3 – prodaja paketa dionica putem MFTS algoritma trgovine, pri čemu prodavac ima mogućnost definisanja minimalne količine prvog zaključenog posla ili minimalne količine svih zaključenih poslova.

II – Metoda 1 – Jednokratna aukcija sa ograničenjem količine na kupovnoj strani

Član 6.

Kod ove metode prodaje dozvoljeni su isključivo kupovni nalozi koji glase na istu količinu koja je navedena u obavještenju o prodaji paketa dionica.

Kupovni i prodajni nalozi se mogu unositi u BTS od dana nakon slanja obavijesti iz člana 4. ovog Pravilnika pa do dana prije same aukcije u terminu od 09:00 do 13:30.

Na dan same aukcije, nalozi se mogu unositi u BTS od 09:00 do 12:00. Od 12:00 do 13:15 nije dozvoljen unos novih naloga, nego samo povećavanje cijene kod već postojećih kupovnih naloga. Ostale promjene naloga u ovom periodu nisu dozvoljene.

U 13:15 počinje period otvaranja tržišta za sklapanje transakcija. U periodu od 300 sekundi (5 minuta), BTS će na osnovu metode slučajnog broja povezati prodajni nalog sa najboljim kupovnim nalogom, po cijeni najboljeg kupovnog naloga.

U periodu otvaranja tržišta dozvoljeno je i dalje povećavanje cijene iz kupovnih naloga. Međutim, zbog neizvjesnosti tačnog trenutka fiksinga moguće je da nalog stigne prekasno u BTS da bi bio uzet u obzir kod sklapanja transakcija. Mjerodavno je vrijeme prijema naloga u BTS-u.

Povlačenje jednom unesenog naloga (kupovnog ili prodajnog) nije dozvoljeno u cijelom periodu trajanja prodaje paketa dionica. Član Berze je dužan obavijestiti svog klijenta o ovom ograničenju, koje ima za cilj spriječiti eventualne pokušaje dovođenja ostalih učesnika u zabludu.

Svaki investitor može dati samo jedan kupovni nalog na aukciji.

Član 7.

Korištenje posebnih uslova prikaza i izvršenja (Član 130 i 131 Pravila SASE) nije dozvoljeno kod unosa naloga (kupovnih i prodajnog) u BTS.

Postupanje člana Berze suprotno ovome će se smatrati pokušajem manipulacije, te će biti sankcionisano u skladu sa Pravilima Sarajevske berze.

II – Metoda 2 – Jednokratna aukcija sa manjim količinama na kupovnoj strani

Član 8.

Kod ove metode prodaje dozvoljen je i unos kupovnih količina koje su manje od one iz prodajnog naloga.

Kupovni i prodajni nalozi se mogu unositi u BTS od dana nakon slanja obavijesti iz člana 4. ovog Pravilnika pa do dana prije same aukcije u terminu od 09:00 do 13:30.

Na dan same aukcije, nalozi se mogu unositi u BTS do 12:00. Od 12:00 do 13:15 nije dozvoljen unos novih naloga, nego samo povećavanje cijene kod već postojećih kupovnih naloga. Ostale promjene naloga u ovom periodu nisu dozvoljene.

U 13:15 počinje period otvaranja tržišta za sklapanje transakcija. U periodu od 300 sekundi (5 minuta), BTS će na osnovu metode slučajnog broja otvoriti tržište.

Povećavanje cijene kupovnih naloga u ovom periodu je dozvoljeno, ali je zbog neizvjesnosti tačnog trenutka fiksinga moguće da promjena cijene prekasno bude primljena u BTS da bi bila uzeta u obzir kod sklapanja transakcija. Mjerodavno je vrijeme prijema naloga u BTS-u.

Cijena po kojoj će se sve transakcije obaviti je ravnotežni kurs, tj. kurs po kome će se najveći broj dionica prometovati, u skladu sa Pravilima Sarajevske berze (Član 140).

Prodajni nalog

Član 9.

Pored obaveznih komponenti prodajnog naloga, kao što su cijena, količina, račun prodavca i vremenske validnosti naloga (isključivo otvoreni nalog), član Berze može, na osnovu zahtjeva klijenta, unijeti i jedan od slijedećih posebnih uslova izvršenja:

- nalog sa minimalnom količinom prve sklopljene transakcije, kojom se definiše minimalna količina koja se mora prometovati samo kod prve transakcije, nakon čega su i manje količine dozvoljene;
- nalog sa minimalnom količinom svih zaključenih poslova, kojom se određuje da se minimalna količina dionica mora trgovati svaki put kada se transakcija izvrši.

Posebni uslov izvršenja "Sve ili ništa" nije dozvoljeno koristiti kod ove metode prodaje.

Kupovni nalog

Član 10.

Cijena iz kupovnog naloga mora biti veća ili jednaka cijeni prodajnog naloga.

Količina iz kupovnog naloga mora biti minimalno ona koja je definisana kod prodajnog naloga, ukoliko su određeni posebni uslovi izvršenja. Ukoliko kod prodajnog naloga nisu određeni posebni uslovi izvršenja, količina kod kupovnih naloga nije ograničena.

Kod kupovnih naloga nije dozvoljeno koristiti posebne uslove prikaza i/ili izvršenja (Član 130 i 131 Pravila SASE)

Povlačenje unesenih kupovnih naloga nije dozvoljeno, osim u slučaju da je klijent izdao limitirani nalog sa diskrecijom koji je došao do svoje maksimalne cijene. U tom slučaju, stari nalog se smije povući iz sistema, ali samo ukoliko će odmah biti zamjenjen novim nalogom sa većom cijenom.

Postupanje suprotno ovome će se smatrati pokušajem manipulacije, te će biti sankcionisano u skladu sa Pravilima Sarajevske berze.

Član 10a.

Ukoliko se na vanrednoj aukciji za prodaju paketa dionica u vlasništvu Federacije / Kantona ne proda cijelokupna količina, i ukoliko nalogodavac to zatraži u svom zahtjevu za zakazivanje vanredne aukcije, Sarajevska berza zakazuje nastavak vanredne aukcije na kojoj će se ponuditi ostatak paketa koji u

prethodnoj aukciji nije prodat. Nastavak aukcije se pri tome zakazuje najranije za 7 dana od dana vanredne aukcije na kojoj nije prodana cjelokupna količina.

Sarajevska berza obavještava članove Berze i javnost o nastavku vanredne aukcije.

Ponavljanje vanredne aukcije ograničeno je na 180 dana računavši od datuma kada je prodajni nalog prvobitno unesen u BTS.

IV – Metoda 3 – Prodaja dionica u toku redovne trgovine na Berzi

Član 11.

Nakon dobijanja zahtjeva za prodaju dionica u toku redovne trgovine na Berzi, Berza formira novi simbol za predmetne dionice. Neovisno od likvidnosti predmetnih dionica u redovnoj trgovini, novoformiranim simbolom će se trgovati po kontinuiranom algoritmu trgovine (MFTS).

Član 12.

Prodavac paketa dionica kod ove metode može izdati nalog sa slijedećim posebnim uslovima izvršenja:

- nalog sa minimalnom količinom prvog zaključenog posla
- nalog sa minimalnom količinom svih zaključenih poslova.

Nalog sa posebnim uslovom izvršenja “sve ili ništa” nije dozvoljen.

Član 13.

Prilikom korištenja metode 3 za prodaju paketa dionica primjenjuje se raspored trgovine koji važi za simbole kojima se trguje po MFTS-u.

V Aktivnosti nakon prodaje paketa dionica

Član 14.

Nakon što se transakcije obave pristupa se preliminarnoj provjeri mogućnosti sklapanja transakcije kod Registra vrijednosnih papira u FBiH, u skladu sa Pravilima Registra vrijednosnih papira FBiH.

Izvještaj o sklopljenim transakcijama se dostavlja Registru vrijednosnih papira u FBiH, a zaključnice brokerskim kućama i depozitarnim bankama.

Član 15.

O obavljenim transakcijama na vanrednim aukcijama obavještavaju se mediji (putem e-maila) i javnost (putem web-stranice Sarajevske berze.)

Član 16.

Cijene po kojima se obavljaju vanredne aukcije ne predstavljaju službeni zvanični kurs datog vrijednosnog papira za taj dan.

Član 17.

Za sve što nije definisano ovim Pravilnikom primjenjuju se odgovarajuće odredbe Pravila Sarajevske berze, te odredbe pozitivnih propisa iz ove oblasti.

Član 18.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu davanjem saglasnosti od strane Komisije za vrijednosne papire FBiH..

Član 19.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o vanrednim aukcijima na Sarajevskoj Berzi br. 1 – 561/06 od 04. 09. 2006. godine godine.